

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Pfv.III.21.263/2022/2. szám

A tanács tagjai: Salamonné dr. Piltz Judit a tanács elnöke

Dr. Zumbók Péter előadó bíró

Dr. Bajnok István bíró

Dr. Farkas Attila bíró

Dr. Gáspár Mónika bíró

A felperes: Felperes1

(Cím2)

A felperes képviselője:

Dr. Orosz Krisztina Ügyvédi Iroda

(Cím3,

ügyintéző: dr. Orosz Krisztina ügyvéd)

Az alperes: Alperes1

(Cím1)

Az alperes képviselője:

jogi előadó

(Cím1)

A per tárgya: sérelemdíj megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Szegedi Törvényszék 2.Pf.20.125/2022/6.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Szegedi Járásbíróság 22.P.20.166/2020/78.

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálatot megtagadja.

Megállapítja, hogy a 251.700 (kétszázötvenegyezer-hétszáz) forint le nem rótt felülvizsgálat engedélyezése iránti illetéket az állam viseli.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat engedélyezése szempontjából lényeges tényállás

[1] A felperes 2017. szeptember 7-én az F. dűlő és a B. út kereszteződésében, kerékpárral közlekedve a B. útra történő rákanyarodása során nem adta meg az elsőbbséget a K. irányába közlekedő, F.A. által vezetett és az alperesnél biztosított személygépjárműnek, aminek következtében a gépjármű bal oldali eleje a kerékpár bal hátuljának ütközött.

[2] A felperes a baleset következtében nyolc napon túl gyógyuló sérüléseket szenvedett.

[3] A személygépkocsi vezetője részéről észlelési, cselekvési késedelem nem állt fenn, a tényleges veszélyhelyzet kialakulásakor haladéktalanul megkezdte a fékezést, részéről abszolút, vagy relatív sebességtűllépés nem volt; a balesetet azonban nem tudta elkerülni.

[4] Az Sz-i Járásbíróság végzésével hatályban tartotta az Sz-i Rendőrkapitányság végzését, amellyel az elsőbbség és az előzés szabályainak megsértése szabálysértés és a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértés elkövetése miatt megállapította a felperes felelősségét.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[5] A felperes keresetében 12.000.000 forint sérelemdíj, kártérítés és késedelmi kamataik, valamint járadék megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Keresetének jogalapjaként elsődlegesen a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:535. § (1) bekezdését, 2:42. § (2) bekezdését, 2:43. § a) pontját, 2:52. § (1)-(3) bekezdéseit, valamint a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 3. § (1) bekezdés c) pontját és 25. § (2) bekezdését jelölte meg. Állította, hogy a földútról az autóútra kerékpárral felhajtva ráment egy téglára, a lágyékától fölfelé erős, szűró fájdalmat érzett, elesett, eszméletét veszítette, majd azt visszanyerve a kerékpárját a hátuljánál próbálta felemelni, amikor az alperes biztosítottja elütötte.

[6] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Állította, hogy a baleseti mechanizmus nem a felperes által előadott módon, hanem a szabálysértési határozatban írtak szerint következett be, amelyet az igazságügyi műszaki szakértő véleménye is alátámasztott. Arra hivatkozott, hogy a veszélyes üzemi felelősség alapján a helytállási kötelezettségét a felperes közrehatása kizárja.

Az első- és másodfokú ítélet

[7] Az elsőfokú bíróság ítéletével elutasította a keresetet. A magánszakértői véleményeket aggálytalannak, önmagával és a rendelkezésre álló okiratokkal koherens egységet képezőnek tartotta, és arra a következtetésre jutott, hogy a felperes megszegte az elsőbbségadási kötelezettségét, a közlekedési szabályok megsértésével olyan időben hajtott be az útkereszteződésbe, hogy a szabályosan vezetett személygépjárművet már sem megállítani, sem a haladási irányából megfelelően eltéríteni nem lehetett. Ennek megfelelően megállapította, hogy az alperes a Ptk. 6:535. § (1) bekezdése alapján elháríthatatlan külső ok miatt mentesül a felperes kárának megtérítése alól. Utalt arra, hogy a felperes az általa peren kívül felkért igazságügyi gépjármű-közlekedési szakértő magánszakértői véleményét a perben a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 320. §-a szerinti okiratként kívánta felhasználni, a szakértőnek azonban a káreseményről közvetlen tudomása nem volt, ezért a tanúvallomása a perben jelentős tények megállapításához és a mérlegelés során figyelembe vehető bizonyítékhoz nem vezethetett, így azt a bizonyítékok köréből kizárta.

[8] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem

[9] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését és a keresetének megfelelő döntés meghozatalát, másodlagosan annak hatályon kívül helyezését és az első- vagy a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Megsértett jogszabályhelyként a Ptk. 6:519-át, 6:522. §-át, 6:535. § (1) bekezdését, 6:537. § (1) bekezdését, 6:539. §-át, valamint a Pp. 279. § (1) bekezdését, 316. § (1) és (3) bekezdését és 346. § (5) bekezdését jelölte meg.

[10] A felperes a felülvizsgálati kérelméhez felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet is csatolt, amelyben a Pp. 409. § (2) bekezdés a) és b) pontja alapján, arra hivatkozással kérte a felülvizsgálat engedélyezését, hogy az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása, valamint a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége miatt indokolt. Álláspontja szerint az eljáró bíróság nem a vonatkozó jogszabály és az egységes bírói gyakorlat szerint értelmezte és alkalmazta a veszélyes üzemi felelősség objektív szabályait. Ennek alátámasztásaként hivatkozott a BDT 2009.1950., és a Kúria Pfv.III.21.805/2014/3., Pfv.III.20.418/2018/5., Pfv.III.20.830/2018/4. számú határozataira. Álláspontja szerint a szakértői bizonyítás körében szükséges a Kúria iránymutatása, ugyanis nincs arra általános zsinórmérték, hogy mely esetekben minősülnek aggályosnak a szakértői vélemények. Emellett megismételte a felülvizsgálati kérelmében kifejtett érveket.

A Kúria döntése és jogi indokai

[11] A felülvizsgálat a felperes által megjelölt okokból nem engedélyezhető.

[12] A Kúria kiemeli: a másodfokú bíróság az igazságügyi szakértői vélemény alapján, az elsőfokú ítélet megállapításait osztva, arra a következtetésre jutott, hogy a felperes az elsőbbségadási kötelezettségét megszegve, kellő körültekintés nélkül haladt be az útkereszteződésbe; az alperes biztosította az ütközést nem tudta elkerülni. Eerre tekintettel helytállónak tartotta az elsőfokú bíróságnak az alperes veszélyes üzemi felelősség alóli mentesülésére vonatkozó megállapítását. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak a felperes által csatolt magánszakértői vélemény aggályosságával kapcsolatos megállapításaival is egyetértett. Mindezek alapján alapvetően helyes indokai alapján hagyta helyben az elsőfokú ítéletet; kizárólag a felperes fellebbezésében foglaltakra tekintettel egészítette ki annak indokolását. Ennek megfelelően a felülvizsgálat Pp. 408. § (2) bekezdése szerinti kizártságára tekintettel, a Pp. 409. § (1) bekezdése alapján szükség volt az engedélyezés iránti kérelem előterjesztésére.

[13] A Kúria rámutat arra, hogy a kérelemhez kötöttség perjogi szabályából [Pp. 2. § (2) bekezdés] következően – miként azt a felülvizsgálat engedélyezésével összefüggésben a felülvizsgálat engedélyezésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 1/2021. (VII. 12.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) 6. pontjához fűzött indokolás is tartalmazza – a Kúria a felülvizsgálatot kizárólag a fél által megjelölt okból engedélyezheti. Eerre figyelemmel a felperes által előterjesztett felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet kizárólag abból a szempontból vizsgálta, hogy az abban előadottakra figyelemmel a jogszabálysértés vizsgálata szükséges-e a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása érdekében, valamint a jogkérdés különös súlyára, illetve társadalmi jelentőségére tekintettel.

[14] A Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontja szerint a Kúria a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása miatt indokolt. A PK vélemény 1. pontja szerint a Kúria a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria jogegységi határozatban, az általa a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett eseti határozatban még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn. A fél az engedélyezés alapjául szolgáló határozatokat a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmében köteles pontosan megjelölni azzal, hogy első fokon jogerőre emelkedett határozatra nem hivatkozhat.

[15] A Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontja a felülvizsgálat kivételes engedélyezésének két vagylagos feltételét jelöli meg, ebből következően az engedélyezés iránti kérelemnek az indoka nem lehet azonos a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása körében. A joggyakorlat egysége azt jelenti: a bíróságok között nincs eltérés a tekintetben, hogy az egyes jogszabályokat miként kell értelmezni, azaz mi a jogi norma alapvető tartalma, illetve azt hogyan kell alkalmazni. A Kúria a joggyakorlat továbbfejlesztésének szükségességére figyelemmel a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha a jogerős ítélet által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat már kialakult és egységes, annak követése azonban a körülmények változására tekintettel nem támogatható. A Pp. 410. § (2) bekezdés a) pontjára hivatkozó engedélyezés iránti kérelemnek a tartalma az engedélyezést megalapozó két feltételnél eltérő: míg a joggyakorlat egységének érdekében a nem egységes bírói gyakorlatot, addig a joggyakorlat továbbfejlesztésének biztosítása érdekében az egységes bírói gyakorlatot és az attól való eltérés indokoltságát kell bemutatni és megindokolni. Ennek megfelelően a Pp. 409. § (2) bekezdésének a) pontja „vagylagos” eseteket tartalmaz, amelyből az következik, hogy a rendelkezés két fordulata egyszerre nem állhat fenn, egyszerre nem képezheti az engedélyezés alapját, mert (az első fordulat értelmében) vagy nincs egységes bírói gyakorlat, vagy (a második fordulat értelmében) van egységes bírói gyakorlat, de az már nem irányadó, nem támogatható.

[16] A felperes az engedélyezés iránti kérelmében azonban nem jelölte meg a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdést, csupán a jogerős ítélet jogszabálysértő voltára tett megállapításokat; a veszélyes üzemi felelősség szabályainak megsértésére hivatkozott. A Kúria kiemeli továbbá, hogy a PK vélemény 1. pontja értelmében a felülvizsgálat a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontja alapján is csak akkor engedélyezhető, ha a Kúria az adott jogkérdésben korábban még nem foglalt állást jogegységi határozatában, vagy az általa a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett eseti határozatban. A felperes azonban a Pp. 409. § (1) bekezdésének a) pontjára alapított engedélyezési okra hivatkozással maga kifogásolta, hogy az eljáró bíróságok eltértek a Kúria közzétett ítélkezési gyakorlatától.

[17] A Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontja abban az esetben teszi lehetővé a felülvizsgálat engedélyezését, ha a fél által állított jogszabálysértés vizsgálata a felvetett jogkérdés különleges súlya vagy társadalmi jelentősége miatt indokolt. Megállapítható a rendelkezés első fordulatainak teljesülése, ha a vizsgált jogkérdés az egyedi ügyön – különleges súlyára tekintettel – túlmutat; a felülvizsgálati kérelem olyan jogértelmezési kérdést tartalmaz, amellyel kapcsolatban a Kúria korábban még nem foglalt állást. Szükséges továbbá az is az engedélyezéshez, hogy valamilyen további, általában a jogegységgel, illetve közvetetten a

jogbiztonsággal kapcsolatba hozható fontos ok (például az új típusú ügyek nagy száma) fennálljon, és ennek folytán a Kúria iránymutatása váljon szükségessé.

[18] A 409. § (2) bekezdés b) pontjának második fordulata szerint a Kúria akkor engedélyezi a felülvizsgálatot, ha a fél által állított jogszabálysértés vizsgálata a felvetett jogkérdés társadalmi jelentősége miatt indokolt. Társadalmi jelentősége van az olyan jogkérdéseknek, amelyek a társadalom széles körét közvetlenül vagy közvetett módon érintik.

[19] A felperes engedélyezés iránti kérelmében megjelölt indokok nem voltak alkalmasak annak megállapítására, hogy az általa megjelölt jogértelmezési kérdések szükségessé teszik a Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontja alapján a felülvizsgálatot. A felperes a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmében nem fogalmazta meg azt – a megsértett jogszabályhelyekkel összefüggésbe hozható – elvi jelentőségű jogkérdést, ami a felülvizsgálat engedélyezésének alapját képezhetné. A felperes által felvetett, a szakértői vélemény aggályosságával kapcsolatban megfogalmazott kérdések a perbeli tényállás mellett kívánják a jogerős ítélet jogszabálysértő voltát alátámasztani, azonban azok nem minősülnek elvi jelentőségű jogkérdésnek, továbbá a felperes azt sem igazolta, hogy annak az adott ügyön túlmutató társadalmi jelentősége lenne. A Kúria utal arra, hogy a felülvizsgálat engedélyezése nem szolgálhat az egyedi ügyben történt esetleges jogszabálysértés kiküszöbölésére; a rendkívüli és kivételes jogorvoslatra csak a Pp. 409. § (2) és (3) bekezdésében meghatározott feltételek valamelyikének fennállása esetén kerülhet sor. A jogszabályoknak meg nem felelés pedig a felülvizsgálati kérelem érdemi vizsgálata során értékelhető.

[20] A Kúria a kifejtettekre tekintettel, a Pp. 411. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálatot megtagadta.

[21] A felperes személyes költségmentességére tekintettel le nem rótt, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (1) bekezdése és az 50. § (2a) bekezdés a) pontja szerint meghatározott mértékű felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem illetékét a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam viseli.

[22] A végzés elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.
Budapest, 2023. január 31.

Salamonné dr. Piltz Judit s.k. a tanács elnöke, Dr. Zumbók Péter s.k. előadó bíró, Dr. Bajnok István s.k. bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró, Dr. Gáspár Mónika s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző